

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2005. december 14.*

A T-69/00. sz. ügyben

a **Fabbrica italiana accumulatori motocarri Montecchio SpA (FIAMM)**
(székhelye: Montecchio Maggiore [Olaszország]),

a **Fabbrica italiana accumulatori motocarri Montecchio Technologies, Inc. (FIAMM Technologies)** (székhelye: East Haven, Delaware [Amerikai Egyesült Államok])

(képviselik őket: I. Van Bael, A. Cevese és F. Di Gianni ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

felpereseknek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: G. Maganza, J. Huber, F. Ruggeri Laderchi és S. Marquardt, meghatalmazotti minőségben)

* Az eljárás nyelve: olasz.

és

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik kezdetben: P. Kuijper, L. Gussetti, V. Di Bucci, C. Brown és E. Righini, később: P. Kuijper, L. Gussetti, V. Di Bucci és E. Righini, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperesek ellen,

támogatja őket:

a **Spanyol Királyság** (képviseli kezdetben: R. Silva de Lapuerta, később: E. Braquehais Conesa, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó,

amelynek tárgya azon károk megtérítése iránt benyújtott kereset, amelyeket állítólag az a vámpótlék okozott, amelynek az Amerikai Egyesült Államok általi kivetését a felperesek állandó akkumulátorainak behozatalára a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) Vitarendezési Testülete annak megállapítását követően engedélyezte, hogy a közösségi banánbehozatali rendszer összeegyeztethetetlen a WTO-t létrehozó egyezményhez mellékelt megállapodásokkal és jegyzőkönyvekkel,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (nagytanács),

tagjai: B. Vesterdorf elnök, P. Lindh, J. Azizi, J. Pirrung, H. Legal, R. García-Valdecasas, V. Tiili, J. D. Cooke, A. W. H. Meij, M. Vilaras és N. Forwood bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2003. március 11-i és 2004. május 26-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

- ¹ 1994. április 15-én a Közösség aláírta a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény uruguayi fordulójának többoldalú kereskedelmi tárgyalásait lezáró záróokmányt, valamint a WTO-t létrehozó egyezmény 1–4. mellékletében szereplő megállapodásokat és nyilatkozatokat (a továbbiakban: WTO-megállapodások).

- 2 Ezen aláírást követően a Tanács elfogadta a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK határozatot (HL L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.).

- 3 Ahogyan az a WTO-t létrehozó egyezményből kiderül, a szerződő felek szándéka olyan megállapodások aláírására irányult, amelyek „e célokhoz viszonyossági alapú és kölcsönösen előnyös, a vámok és más kereskedelmi akadályok lényeges csökkentése, valamint a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokban a megkülönböztető elbánás felszámolására irányuló megállapodások megkötésével hozzájáruljanak”.

- 4 A WTO-t létrehozó egyezmény II. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az 1., 2. és 3. mellékletben szereplő megállapodások és a kapcsolódó jogi aktusok [...] az Egyezmény szerves részét képezik, és minden tagra nézve kötelezőek.”

- 5 A WTO-t létrehozó egyezmény „Vegyes rendelkezések” című XVI. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Minden tag biztosítja törvényi, rendeleti előírásainak és közigazgatási eljárásainak összhangját a mellékelt megállapodások szerinti kötelezettségeivel.”

- 6 Egyébként a WTO-t létrehozó egyezmény 2. mellékletében szereplő, a vitarendezés szabályairól és eljárásairól szóló egyetértés (a továbbiakban: vitarendezési egyetértés) „Általános rendelkezések” című 3. cikke 2. pontjának utolsó mondata így szól:

„A [Vitarendezési Testület] ajánlásai és határozatai az idetartozó megállapodásokban meghatározott jogokhoz és kötelezettségekhez sem hozzá nem tehetnek, sem el nem vehetnek azokból.”

- 7 A vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontja értelmében:

„Valamely eljárás megindítása előtt a tagnak meg kell ítélnie, hogy vajon az ezen eljárások szerinti kezdeményezés gyümölcsöző lesz-e. A vitarendezési mechanizmus célja, hogy biztosítsa a viták pozitív megoldását. Egyértelműen a vitában részt vevő felek számára kölcsönösen elfogadható és az idetartozó megállapodásokkal összhangban álló megoldásokat kell előnyben részesíteni. Kölcsönösen elfogadható megoldás hiányában a vitarendezési mechanizmus célja rendszerint, hogy biztosítsa az érintett intézkedések visszavonását, amennyiben úgy találják, hogy ezek nem állnak összhangban bármely idetartozó megállapodás rendelkezéseivel. A kompenzációs rendelkezéshez csak akkor lehet fordulni, ha az intézkedés azonnali visszavonása gyakorlatilag megvalósíthatatlan, illetve ideiglenes intézkedésként, az idetartozó egyezménnyel összhangban nem álló intézkedés visszavonásáig. Ezen Egyetértés a vitarendezési eljárást felhívó tag számára végső lehetőségként az idetartozó megállapodások szerinti engedmények vagy más kötelezettségek diszkriminatív módon történő felfüggesztését teszi lehetővé a másik taggal szemben, függően attól, hogy a DSB az ilyen intézkedést jóváhagyja-e.”

- 8 A vitarendezési egyetértés 7. cikke előírja, hogy a vizsgálóbizottságok ténymegállapításokat tesznek, amelyek segítik a Vitarendezési Testületet (a továbbiakban: DSB) ajánlásainak megtételében vagy határozatok meghozatalában. A vitarendezési egyetértés 12. cikkének 7. pontja szerint ha a vitában érintett felek nem tudnak kölcsönösen kielégítő megoldást kialakítani, a vizsgálóbizottság írásos jelentés formájában nyújtja be ténymegállapításait a DSB-nek.
- 9 A vitarendezési egyetértés 17. cikke előírja, hogy a DSB Állandó Fellebbezési Testületet hoz létre, amely a különleges csoportokhoz benyújtott ügyekre vonatkozó fellebbezésekben dönt.
- 10 A vitarendezési egyetértés 19. cikkének értelmében ha vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület megállapítja, hogy egy intézkedés nem felel meg a WTO-egyezménynek, ajánlja, hogy az érintett tag hozza összhangba intézkedéseit az adott egyezményvel. Az ajánlásain túl a vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület javaslatokat tehet a tagnak az ajánlások megvalósítására.
- 11 A vitarendezési egyetértés „Az ajánlások és határozatok végrehajtásának felügyelete” című 21. cikkének 1. pontja szerint a minden tag számára előnyös, hatékony vitarendezés biztosítása érdekében alapvető a DSB ajánlásainak vagy határozatainak haladéktalan végrehajtása.
- 12 A vitarendezési egyetértés 21. cikkének 3. pontja szerint ha a gyakorlatban nem lehetséges az ajánlások és határozatok azonnali alkalmazása, az érintett Tag ésszerű időtartamot kap ennek megtételére, amelyet adott esetben választottbíróóság határoz meg.

- 13 Ha a DSB ajánlásai vagy határozatai betartására tett intézkedések létre vagy egy WTO-egyezménnyel való összhangjára vonatkozóan véleménykülönbség van, a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 5. pontja szerint az ilyen vitákat a vitarendezési egyetértés által meghatározott vitarendezési eljárások igénybevétele útján kell eldönteni, beleértve – ahol ez lehetséges – az eredeti vizsgálóbizottság igénybevételelét.
- 14 A vitarendezési egyetértés 21. cikkének 6. pontja szerint a DSB felügyeli az elfogadott ajánlások vagy határozatok végrehajtását, hacsak a DSB nem dönt másképpen, az ajánlások vagy határozatok végrehajtásának kérdését a DSB ülésének napirendjére kell tűzni a 3. pontban leírt megfelelő időtartam meghatározását követő hat hónapon belül, és mindaddig a DSB napirendjén kell tartani, amíg megoldás nem születik az ügyben.
- 15 A vitarendezési egyetértés „Kompenzáció és engedmények felfüggesztése” című 22. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. A kompenzáció és engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése ideiglenes intézkedések, amelyeket akkor lehet igénybe venni, ha az ajánlásokat és határozatokat megfelelő időtartamon belül nem hajtják végre. Mindazonáltal sem a kompenzáció, sem az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése nem részesíthető előnyben az intézkedésnek az idetartozó megállapodásokkal való összhangba hozatalát kívánó ajánlás teljes végrehajtásával szemben. A kompenzáció önkéntes, és ha megadják, összhangban kell lennie az idetartozó megállapodásokkal.

2. Ha az érintett tag az idetartozó megállapodásokkal össze nem egyeztethetőnek talált intézkedését nem tudja megfeleltetni, vagy a 21. cikk 3. [pontjában] meghatározott megfelelő időszakon belül azt az ajánlásokkal és határozatokkal másképpen összhangba hozni, az ilyen tagnak kívánságra, a megfelelő időszak

lejártánál nem később tárgyalásokat kell kezdenie bármely féllel a vitarendezési eljárás szerint, kölcsönösen elfogadható kompenzáció kialakításának céljából. Ha kielégítő kompenzációról a megfelelő időszak végétől számított 20 napon belül nem sikerül megállapodni, bármely, a vitarendezési eljárást igénybe vevő fél felhatalmazást kérhet a DSB-től, hogy az érintett taggal szemben felfüggeszse az idetartozó megállapodások szerinti engedmények vagy más kötelezettségek alkalmazását.

3. Annak megítélésében, hogy milyen engedmények és más kötelezettségek kerüljenek felfüggesztésre, a panaszos fél az alábbi elveket és eljárásokat köteles alkalmazni:

- a) általános elv az, hogy a panaszos fél először ugyanabban a szektorban, illetve ugyanazokban a szektorokban függesse fel az engedményeket vagy más kötelezettségeket, amelyben a vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület a szerződésszegést, vagy az előnyök hatálytalanítását vagy gyengítését megállapította;
- b) amennyiben az adott fél úgy ítéli meg, hogy az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése ugyanazon szektor(ok) vonatkozásában nem alkalmazható vagy nem hatékony, ugyanazon megállapodás más szektorában is törekedhet engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztésére;
- c) amennyiben az adott fél úgy ítéli meg, hogy az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése nem alkalmazható, vagy nem hatékony ugyanazon megállapodás más szektoraiban, és a körülmények kellően komolyak, törekedhet egyéb idetartozó megállapodásokban foglalt engedmények és más kötelezettségek felfüggesztésére;

[...]

(4) Az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztési mértékének, amelyre a DSB felhatalmazást ad, azonosnak kell lennie az előnyök hatálytalanításának vagy gyengítésének mértékével.

[...]

(6) A fenti 2. [pontban] leírtak esetén a DSB kívánságra felhatalmazást ad az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésére az ésszerű időtartam lejáratától számított 30 napon belül, kivéve ha a DSB konszenzussal a kérést elutasító döntést hoz. Mindazonáltal, ha az érintett tag ellenzi a javasolt felfüggesztés mértékét, vagy nehezményezi, hogy a fenti 3. pontban leírt elveket és eljárásokat nem követték, a fenti 3. [pont] b) vagy c) alpont[ja] szerint, az engedmények vagy más kötelezettségek visszavonására felhatalmazást kérő panaszos fél esetében az ügyet választottbíróság elé kell utalni. Az ilyen választottbírószági eljárást az eredeti vizsgálóbizottság folytatja le, ha tagjai rendelkezésre állnak, vagy olyan választottbíró, akit a főigazgató nevez ki. Az eljárást az ésszerű időtartam lejáratától számított 60 napon belül kell lefolytatni. A választottbírószági eljárás ideje alatt engedmények vagy más kötelezettségek nem függeszthetők fel.

(7) A fenti 6. pont értelmében tevékenykedő választottbíró [16] nem vizsgálja a felfüggesztendő engedményeket vagy más kötelezettségeket, de eldönti, hogy vajon az ilyen felfüggesztés mértéke azonos-e az előnyök hatálytalanításának vagy gyengítésének mértékével. A választottbíró ugyancsak dönthet, hogy az engedmények vagy más kötelezettségek javasolt felfüggesztése megengedett-e az idetartozó megállapodás szerint. Mindazonáltal, ha egy ügy, amelyet választottbírószág elé utaltak, magában foglalja azt a panaszt, hogy a fenti 3. pont szerinti elveket és eljárásokat nem követték, a választottbíró ezt a panaszt is megvizsgálja. Abban az esetben, ha a választottbíró úgy határoz, hogy az elveket és eljárásokat nem tartották be, a panaszos félnek azokat a fenti 3. pontnak megfelelően kell alkalmaznia. A felek véglegesként kötelesek elfogadni a választottbíró döntését, és az érintett felek nem kérhetnek második választottbírószági eljárást. A DSB-t a választottbíró azonnal tájékoztatja döntéséről. A DSB kérésre felhatalmazást ad az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésére, amennyiben a kérés megfelel a választottbírói döntésnek, kivéve ha a DSB konszenzussal úgy dönt, hogy visszautasítja a kérést.

(8) Az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése ideiglenes, és csak addig alkalmazandó, amíg, az idetartozó megállapodásoknak nem megfelelő intézkedéseket megszüntetik, vagy ha az a tag, amelynek alkalmaznia kell az ajánlásokat és határozatokat, megoldást nem talál az előnyök hatálytalanítására vagy gyengítésére vonatkozóan, illetve amíg kölcsönösen kielégítő megoldást nem érnek el. A [vitarendezési egyetértés 21. cikke 6. pontjának] megfelelően a DSB folyamatosan megfigyelés alatt tartja az elfogadott ajánlások vagy határozatok végrehajtását, beleértve azokat az eseteket is, amikor kompenzációra, vagy engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésére került sor, de az intézkedésnek az idetartozó megállapodásokkal való összhangba hozatalát előírányzó ajánlásokat nem hajtották végre.

[...]"

A jogvita alapját képező tényállás

- 16 A Tanács 1993. február 13-án elfogadta a banánpiac közös szervezéséről szóló 404/93/EGK rendeletet (HL L 47., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 3. fejezet, 13. kötet, 388. o., a továbbiakban: banán-KPSZ). A harmadik országokkal való kereskedelem e rendelet IV. címe által bevezetett rendszere preferenciális rendelkezéseket tartalmazott egyes afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS) esetében, amelyek az 1989. december 15-én aláírt Negyedik Loméi AKCS–EGK Egyezmény (HL 1991. L 229., 3. o.) társaláírói voltak.
- 17 Az 1996 februárjában a DSB-hez számos WTO-tag – köztük Ecuador és az Amerikai Egyesült Államok – által benyújtott panaszok alapján a vitarendezési egyetértés rendelkezéseinek megfelelően kialakított vizsgálóbizottság 1997. május 22-én benyújtotta a banán-KPSZ behozatali rendszernek a Közösség által a WTO-megállapodásokban vállalt kötelezettségekkel való összeegyeztethetetlenségét megállapító jelentéseit. A vizsgálóbizottság által készített jelentések mellett ajánlották,

hogy a DSB kérje fel a Közösséget, hogy e rendszert hozza összhangba a WTO-megállapodások alapján őt terhelő kötelezettségekkel.

- 18 A Közösség fellebbezése nyomán az Állandó Fellebbezési Testület 1997. szeptember 9-én lényegében megerősítette a vizsgálóbizottság következtetéseit, és azt ajánlotta, hogy a DSB kérje fel a Közösséget, hogy a vitás közösségi rendelkezéseket hozza összhangba a WTO-megállapodásokkal.
- 19 A DSB 1997. szeptember 25-én elfogadta a vizsgálóbizottság és a Fellebbezési Testület jelentését.
- 20 A Közösség 1997. október 16-án a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 3. pontja alapján tájékoztatta a DSB-t, hogy teljes mértékben eleget tesz nemzetközi kötelezettségeinek.
- 21 A panaszos államok 1997. november 17-én kérték a vitarendezési egyetértés 21. cikke 3. pontjának c) alpontja alapján, hogy választottbíróság határozza meg az ésszerű határidőt, amelyen belül Közösség köteles megfelelni kötelezettségeinek.
- 22 Az 1998. január 7-én kihirdetett választottbírósági határozattal a kijelölt választottbíróság az 1997. szeptember 25. és 1999. január 1. közötti időszakot jelölte ki.
-
- 23 Azáltal, hogy elfogadta a 404/93 rendeletet módosításáról szóló, 1999. július 20-i 1637/98/EK rendeletet (HL L 210., 28. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 23. kötet, 304. o.), a Tanács módosította a harmadik államokkal folytatott banánkereskedelem rendszerét.

24 Az 1637/98 rendelet preambuluma rámutat arra, hogy:

„(1) [...] számos módosítás szükséges a 404/93[...] rendelet 4. címében foglalt, a harmadik országokkal való kereskedelemről szóló rendelkezésekben;

(2) [...] a Közösség a Kereskedelmi Világszervezetnek (WTO) és a Negyedik [Loméi] AKCS-EK Egyezményt aláíró országoknak tett nemzetközi kötelezettségvállalásait be kell tartani, miközben teljesíteni kell a banánpiac közös szervezésének céljait;

[...]

(9) [...] e rendelet működését meg kell vizsgálni a megfelelő próbaidő után;

[...]”

25 A Bizottság 1998. október 28-án elfogadta a közösségi banánimport rendszerét illetően a 404/93 rendelet alkalmazásának részletes szabályairól szóló 2362/98/EK rendeletet (HL L 293., 32. o.). Ez a jogszabály tartalmazza a harmadik országokkal folytatott banánkereskedelem új rendszerének végrehajtásához szükséges valamennyi rendelkezést, beleértve a részletes szabályok nagyon rövid időn belüli hatálybalépése által indokolt átmeneti intézkedéseket.

- 26 Mivel úgy vélte, hogy a Közösség a WTO-megállapodások és az 1997. szeptember 25-i DSB-határozat megsértésével az előző rendszer jogellenes elemeinek fenntartására irányuló banánbehozatali rendszert vezetett be, az Amerikai Egyesült Államok 1998. november 10-én közzétette a *Federal Register*-ben a Közösség tagállamaiból származó azon termékek ideiglenes listáját, amelyeket megtorló intézkedésként behozatali vámpótlékkal kívánt sújtani.
- 27 Az Amerikai Egyesült Államok 1998. december 21-én bejelentette, hogy 1999. február 1-jétől, de legkésőbb 1999. március 3-tól 100%-os vámot szándékozik kivetni az amerikai hatóságok által összeállított listán szereplő közösségi termékek behozatalára.
- 28 Az Amerikai Egyesült Államok 1999. január 14-én a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 2. pontja alapján felhatalmazást kért a DSB-től, hogy a Közösséggel és annak tagállamaival szemben 520 millió amerikai dollár (USD) összegű kereskedelmi forgalom vonatkozásában felfüggeszse az 1994. évi általános vám-és kereskedelmi egyezmény (GATT) és a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény (GATS) szerinti vámengedmények és más kötelezettségek alkalmazását.
- 29 A DSB 1999. január 25-től február 1-jéig tartó ülése során a Közösség vitatta ezt az összeget, mivel nem felelt meg az Amerikai Egyesült Államokat ért azon hátrányoknak, amelyek az előnyök hatálytalanításából vagy gyengítéséből származtak, és azt állította, hogy nem tartották be a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 3. pontjában meghatározott elveket és eljárásokat.
- 30 A DSB 1999. január 29-én a Közösség kérelmére úgy határozott, hogy a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 6. pontja alapján e kérdést választottbíróági eljárás lefolytatása céljából az eredeti vizsgálóbizottság elé utalja, és felfüggesztette az Amerikai Egyesült Államok felhatalmazás iránti kérelmét a megtorló intézkedésként kivethető vám engedélyezett mértékének meghatározásáig.

- 31 Az amerikai hatóságok 1999. március 3-án az általuk összeállított újabb listán szereplő termékek közösségi exportőreit a behozott termékek értéke 100%-ának megfelelő bankgarancia letételére kötelezte.
- 32 A választottbíróság 1999. április 9-én egyrészt az AKCS-banánra vonatkozó új behozatali rendszer számos rendelkezését a WTO-megállapodások rendelkezéseivel ellentétesnek ítélte, évi 191,4 millió USD-ben határozta meg az Amerikai Egyesült Államok által az előnyök hatálytalanítása vagy gyengítése miatt elszenvedett hátrány mértékét, másrészt pedig megállapította, hogy az 1994. évi GATT szerinti vámkedvezmények és más kötelezettségek alkalmazásának ezen állam általi, a Közösséggel és annak tagállamaival szemben legfeljebb 191,4 millió USD összegű kereskedelmi forgalomra vonatkozó felfüggesztése áll összhangban a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 4. pontjával.
- 33 Az Amerikai Egyesült Államok 1999. április 7-én kérte a DSB-t, hogy a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 7. pontja alapján hatalmazza fel behozatali vám kivetésére ezen összeg erejéig.
- 34 A United States Trade Representative (az Amerikai Egyesült Államok kereskedelmi különmegbízottja, a továbbiakban: különmegbízott) 1999. április 9-i sajtóközleményében kihirdette a 100%-os behozatali vámmal terhelt termékek listáját. Az Ausztriából, Belgiumból, Finnországból, Franciaországból, Németországból, Görögországból, Írországból, Olaszországból, Luxemburgból, Portugáliából, Spanyolországból, Svédországból vagy az Egyesült Királyságból származó termékek e listáján többek között szerepelt az „olyan ólom–sav akkumulátor, amelyet nem dugattyús motor indítására vagy elektromos járművek elsődleges energiaforrásaként használnak”. Jelezték, hogy a kereskedelmi különmegbízott a *Federal Register*-ben közzéteszi a 100%-os vám bevezetéséről szóló határozatot, és hogy 1999. március 3-ra szándékozik kitűzni a vámkivetés hatálybalépésének időpontját.

35 Ezt a határozatot, amelyet a 1999. április 19-én tettek közzé a *Federal Register*-ben (64. kötet, 74. sz., 19209–19211. o.) az 1974-es Trade Act 301. cikke alapján fogadták el, amely szerint a kereskedelmi különmegbízott felhatalmazás alapján intézkedik, amennyiben megállapítja, hogy megsértették az Amerikai Egyesült Államokat valamely kereskedelmi megállapodás alapján megillető jogokat.

36 A fent hivatkozott intézkedés „Hatálybalépés időpontja” rovata szerint „[a kereskedelmi különmegbízott] úgy határozott, hogy a 100%-os értékvám 1999. április 19-i hatállyal alkalmazandó az 1999. március 3-án vagy azt követően szabad forgalomba bocsátott, vagy a vámraktárból szabad forgalomba bocsátás céljából kivett termékekre”.

37 Az Ecuador által 1998. december 18-án benyújtott kérelemre létrehozott vizsgálóbizottság 1999. április 6-án a vitarendezési egyetértés 25. cikke 5. pontja alapján szintén megállapította, hogy a banánbehozatal új közösségi rendszere összeegyeztethetetlen a WTO-megállapodások rendelkezéseivel. A DSB 1999. május 6-án jóváhagyta a vizsgálóbizottság jelentését.

38 A DSB 1999. április 19-én felhatalmazta az Amerikai Egyesült Államokat, hogy a Közösségből származó behozatal vonatkozásában vámot vessen ki 191,4 millió USD összegű éves kereskedelmi forgalom erejéig.

39 A Közösség 1999. május 25-én megtámadta a WTO testületei előtt az amerikai megtorló intézkedéseket az 1999. március 3. és április 19. közötti időszak vonatkozásában, többek között azok 1999. március 3-i hatálybalépése miatt.

40 Mivel az amerikai vámpótlék ez utóbbi időpontban való hatálybalépése ellentétes volt a vitarendezési egyetértés rendelkezéseivel, a Közösség kérelme alapján eljáró vizsgálóbizottság 1999. április 19-re változtatta ezen intézkedés hatálybalépésének napját.

41 A valamennyi érdekelt fél részvételével zajló tárgyalások keretében a Közösség az új banán-KPSZ módosítását javasolta. E módosításokat a 404/93 rendelet módosításáról szóló, 2001. január 29-i 216/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 31., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 31. kötet, 226. o.) vezette be.

42 A 216/2001 rendelet preambuluma szerint:

„(1) Számos szoros kapcsolat alakult ki a szállító országokkal és más érdekelt felekkel a 404/93/EGK rendelet által létrehozott behozatali rendszerből adódó viták rendezése és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) vitarendezési rendszere keretében felállított különleges csoport [helyesen: vizsgálóbizottság] következtetéseinek figyelembevétele érdekében.

(2) A Bizottság által előterjesztett valamennyi lehetőség elemzése azt mutatja, hogy középtávon egy megfelelő vámtétel, az AKCS-országokból történő behozatal esetén pedig kedvezményes vámtétel alkalmazásán alapuló behozatali rendszer létrehozása jelenti a legjobb biztosítékot arra, hogy egyrészt a közösségi termelés és a fogyasztói igények tekintetében a piac közös szervezésének kitűzött céljai megvalósuljanak, másrészt pedig a nemzetközi kereskedelmi szabályokat tiszteletben tartásuk, és a további vitákat meg lehessen előzni.

(3) Azonban egy ilyen rendszert a Közösség partnereivel folytatott, a WTO eljárásainak és különösen [a... GATT] XXVIII. cikkének megfelelő tárgyalások befejeztével lehet bevezetni. A tárgyalások eredményét jóváhagyásra be kell nyújtani a Tanácshoz, amelyben – a Szerződés rendelkezéseinek megfelelően – meg kell állapítani az alkalmazandó közös vámtarifa mértékét is.

- (4) E rendszer hatálybalépéséig a Közösséget a mindenféle eredetű behozatal számára megnyitott különböző vámkontingensek alapján kell ellátni, amelyek kezelése megfelel a [DSB] ajánlásainak.
- (5) Tekintettel az AKCS-országokkal szemben fennálló szerződéses kötelezettségre, valamint a számukra megfelelő versenyfeltételek biztosításának szükségességére, az ezen országokból származó banán behozatalához nyújtott 300 EUR/tonnás vámkedvezmény lehetővé tenné, hogy az adott kereskedelmi forgalom fennmaradjon. Ez különösen a [...] vámkontingens[ek]nek [megfelelő] nulla vámtételű import alkalmazását eredményezi.
- (6) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy tárgyalásokat kezdeményezzen a közösségi piac ellátásában jelentősen érdekelt szállító országokkal annak érdekében, hogy teljesüljön az első két vámkontingens megállapodások szerinti felosztása [...].”

⁴³ Az Amerikai Egyesült Államok és a Közösség 2001. április 11-én egyetértési jegyzőkönyvet írt alá, amely meghatározta azon eszközöket, „amelyek lehetővé teszik a banánbehozatal [közösségi] rendszerével kapcsolatos, régóta folyó vita lezárását”. E jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösség vállalja, hogy „legkésőbb 2006. január 1-jéig kizárólag tarifális rendszert [vezet be] a banánbehozatal tekintetében”. Ezen okmány meghatározza azon intézkedéseket, amelyek meghozatalára a Közösség kötelezettséget vállal a 2006. január 1-jéig tartó átmeneti időszak során. Ennek ellenében az Amerikai Egyesült Államok vállalta, hogy átmenetileg felfüggeszti a vámpótlék szedését, amelynek kivetésére a közösségi behozatal vonatkozásában felhatalmazták. Az Amerikai Egyesült Államok azonban a DSB-nek címzett 2001. június 26-i közleményében kifejtette, hogy ez a jegyzőkönyv „önmagában nem minősül közös megegyezéssel létrejött megoldásnak [a vitarendezési egyetértés 3. cikkének 6. pontja értelmében, és] ezenkívül, figyelembe véve azon intézkedéseket, amelyeket valamennyi félnek meg kell még tennie, korai lenne levenni ezt a kérdést az DSB napirendjéről”.

- 44 A Bizottság a 404/93/EGK tanácsi rendeletnek a banán Közösségbe történő behozatalát szabályozó rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 7-i 896/2001/EK rendelettel (HL L 126., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 150. o.) határozta meg a banánbehozatal 216/2001 rendelettel létrehozott új közösségi rendszerének részletes szabályait.
- 45 Az Amerikai Egyesült Államok 2001. június 30-i hatállyal felfüggesztette a vámpótlék alkalmazását. A Közösségből származó állandó akkumulátorok behozatali vámja 2001. július 1-jétől visszatért az eredeti 3,5%-os mértékre.
- 46 A Bizottság által az Elsőfokú Bíróság felhívására készített statisztikából kitűnik, hogy a közösségi eredetű ólom-sav akkumulátorok Egyesült Államokba való behozatalának teljes CIF-értéke (költség, biztosítás és fuvardíj) 1998-ban 33 748 879 USD-vel, 1999-ben 21 825 385 USD-vel, 2000-ben 15 938 040 USD-vel és végül 2001-ben 15 617 997 USD-vel nőtt.
- 47 A Fabbrica italiana accumulatori motocarri Montecchio SpA (FIAMM) és a Fabbrica italiana accumulatori motocarri Montecchio Technologies Inc. (FIAMM Technologies) többek között a főként a távközlés területén használt és az 1999. április 19-től 2001. június 30-ig alkalmazott vámpótlékkal sújtott termékek közé tartozó állandó akkumulátorok ágazatában tevékenykednek.

Eljárás

- 48 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2000. március 23-án benyújtott keresetlevéllel a felperesek keresetet terjesztettek elő a feltételezetten e vámpótlék miatt keletkezett káruk megtérítése iránt.

49 2000. szeptember 11-i végzésével a negyedik tanács elnöke megengedte, hogy a Spanyol Királyság az alperesek kereseti kérelmeinek támogatása végett beavatkozzék.

50 A Bizottságnak az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 51. cikke 1. §-ának második bekezdésén alapuló kérelmére az Elsőfokú Bíróság 2002. július 4-i határozatával a jelen ügyet öt bíróból álló kibővített tanács elé utalta.

51 Az ügyet 2002. október 7-én a kibővített első tanácsra osztották a tanácsok összetételéről és az ügyeknek a tanácsok részére való kiosztásáról szóló, 2002. július 4-i elsőfokú bírósági határozat alapján.

52 Az eredetileg kijelölt bíró megbízásának megszűnése miatti akadályoztatására tekintettel az Elsőfokú Bíróság elnöke 2002. december 13-i végzésével új előadó bírót jelölt ki.

53 2003. február 3-i végzésével a kibővített első tanács elnöke a felek meghallgatását követően ezt az ügyet és a kapcsolódó T-151/00. és T-301/00. sz. ügyeket az eljárási szabályzat 50. cikkének megfelelően egyesítette.

54 A felek szóbeli előadásai és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszai a kibővített első tanács 2003. március 11-i tárgyalásán kerültek meghallgatásra.

- 55 A 2004. március 23-i határozatával az Elsőfokú Bíróság újra megnyitotta a jelen ügy szóbeli szakaszát.
- 56 Az Elsőfokú Bíróság 2004. április 1-jén a felek meghallgatását követően úgy határozott, hogy a T-69/00., T-151/00. és T-301/00. sz. egyesített ügyeket, valamint az ezekhez kapcsolódó T-320/00., T-383/00. és T-135/01. sz. ügyeket az Elsőfokú Bíróság nagytanácsa elé utalja.
- 57 A nagytanács elnöke 2004. május 19-i végzésével a felek meghallgatását követően egyesítette ezt a hat ügyet a szóbeli szakasz céljából.
- 58 A pervezető intézkedések keretében az Elsőfokú Bíróság felhívta a feleket, hogy a tárgyalás előtt írásban válaszoljanak néhány kérdésre. A felek szabályszerűen megadták az igényelt információt.
- 59 A felek szóbeli előadásai és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszai a nagytanács 2004. május 26-i tárgyalásán kerültek meghallgatásra.

A felek kérelmei

- 60 A felperesek keresetükben azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- kötelezze az alpereseket 10 760 798, 35 eurós (20 835 811 027,16 olasz líra) összegű – vagy bármely más, ésszerűnek ítélt összegű – (fenntartva az összeg

eljárás során történő aktualizálásának jogát) kártérítés megfizetésére, az amerikai vámhatóságok által 96,5%-kal megemelt vám tényleges befizetésétől egészen az utolsó részlet kifizetéséig járó olasz törvényes kamatokon, valamint az ítélet kihirdetése után megállapított összegek megfizetésének késedelme esetén járó 8%-os késedelmi kamaton kívül;

– kötelezze az alpereseket a költségek viselésére.

61 Miután az Elsőfokú Bíróság a felpereseket felhívta az állítólagos kár aktualizálására, azok az eljárás során előadták, hogy a vámpótlék fizetése miatt 12 139 521 eurós veszteségük volt.

62 Az alperesek, akiket a Spanyol Királyság támogat, azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet – mint elfogadhatatlant vagy mint alaptalant – utasítsa el;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Az elfogadhatóságról

63 Anélkül, hogy az eljárási szabályzat 114. cikkén alapuló alakszerű kifogást emeltek volna, az alperesek felhívták a figyelmet arra, hogy a kereset elfogadhatatlan, mivel

egyrésztől nem felel meg az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontja előírásainak, másrésztől pedig az Elsőfokú Bíróság hatáskörének hiánya miatt.

Arról, hogy a keresetlevél nem felel meg az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontja előírásainak

A felek érvei

- 64 Az alperesek arra hivatkoznak, hogy az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontjának előírásaival ellentétben a kereset nem határozza meg világosan a Közösség szerződésen kívüli felelősségét kiváltó intézmények jogi aktusát, és nem ismerteti világosan az alperes intézményeknek felrött magatartást, normatív jogi aktust vagy mulasztást.
- 65 A felperesek ezzel szemben úgy vélik, hogy megfelelő pontossággal határozták meg az alperesnek felrött magatartást, azaz a 404/93 rendeletet megfelelően módosító rendelkezéseknek a DSB által megállapított határidőn belül történő elfogadásának elmulasztását, ezzel megsértve a WTO-megállapodások alapján a Közösség által vállalt kötelezettségeket.
- 66 A felperesek tisztán terminológiaiainak tekintik azt a kérdést, hogy a Közösség a vitatott közösségi rendelkezések elfogadásával, illetve e normáknak a WTO-megállapodások rendelkezéseivel való összehangolása hiánya miatt szegte meg a szabályokat.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 67 A Bíróság alapokmánya 21. cikkének (1) bekezdése szerint, amelyet az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra ezen alapokmány 53. cikkének (1) bekezdése szerint alkalmazni kell, és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-ának c) pontjára tekintettel, minden keresetlevélnek meg kell jelölnie a jogvita tárgyát, és tartalmaznia kell a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ennek kellően világosnak és pontosnak kell lennie, hogy lehetővé tegye az alperes számára védekezésének előkészítését, és az Elsőfokú Bíróság számára a keresetről való határozathozatalt, adott esetben további információ nélkül. A jogbiztonság és az igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosítása céljából szükséges a kereset elfogadhatóságához, hogy a keresetet megalapozó lényeges jogi és ténybeli elemek legalább kivonatossan, de összefüggően és érthetően kitűnjenek magából a keresetlevél szövegéből.
- 68 Ahhoz, hogy e követelményeknek eleget tegyen az olyan kereset, mint amely a jelen esetben a közösségi intézmények által állítólag okozott károk megtérítésére irányul, tartalmaznia kell az azon magatartásra vonatkozó tényeket, amelyeket a felperes az érintett intézményeknek felró, valamint azokat az indokokat, amelyek miatt úgy véli, hogy okozati összefüggés áll fenn e magatartás és az őt állítólag ért kár között (az Elsőfokú Bíróság T-113/96. sz., Dubois és Fia kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. január 29-én hozott ítélete [EBHT 1998., II-125. o.] 29. és 30. pontja).
- 69 Amint az a felperesek érveléséből megállapítható, álláspontjuk szerint kár érte őket egyrészt a banánbehozatal közösségi rendszere olyan módosításának elmaradása miatt, amely a DSB által megszabott határidőben összhangba hozta volna azt a Közösség által a WTO-megállapodásokban vállalt kötelezettségekkel.
- 70 A keresetlevél tehát az alperesek állításával ellentétben tartalmazza azokat a tényeket, amelyek lehetővé teszik a felperesek által az alpereseknek felrótt és részükről a káruk okának tekintett magatartás azonosítását.

- 71 Az alpereseknek a kereset alaposságáról kifejtett érveléséből egyébként következik, hogy az alperesek megfelelően előkészíthették védekezésüket a Közösség szerződésen kívüli felelőssége beállításának feltételeiről. Ebből következően az Elsőfokú Bíróság az ügy és az iratok elemeinek teljes ismeretében, valamint a kontradiktórius elvnek megfelelően határozhat a jelen keresetről.
- 72 El kell tehát utasítani a Tanács és a Bizottság arra alapított kifogását, hogy a keresetlevél nem felel meg az eljárási szabályzat a 44. cikke 1. §-a c) pontja előírásainak.

Az Elsőfokú Bíróság hatásköréről

A felek érvei

- 73 A Bizottság úgy véli, hogy a felperesek által az Egyesült Államok területére behozott termékekre alkalmazott vámpótlék ezen állam kormányának határozatán, és nem a Közösség valamely intézményének jogi aktusán alapul.
- 74 Ezenkívül az EK 288. cikk megfogalmazása magában foglalja a vitatott jogi aktus és a Közösség tevékenységei közötti közvetlen kapcsolat szükségességét, mivel az Elsőfokú Bíróság hatásköre nem függhet kizárólag a felperesek azon formális állításától, amely szerint a káruk a közösségi intézmények által elfogadott jogi aktusokból ered.

75 Amikor a felperesek azt állítják, hogy az amerikai kormány nem emelte volna fel a vitatott behozatali vámot, ha a DSB a közösségi szabályozásnak a WTO szabályaival való összeegyeztethetlenségének megállapítása után nem hatalmazta volna fel erre, akkor nem bizonyították azt, hogy e határozat a közösségi intézményeknek közvetlenül felróható. Ez az állítás – éppen ellenkezőleg – azt bizonyítja, hogy a jogi aktus, amelynek hatásait a felperesek sérelmezik, az Amerikai Egyesült Államok által a diszkrecionális jogkörének gyakorlásával elfogadott jogi aktus. Ilyen körülmények között az Elsőfokú Bíróság nem jelentheti ki, hogy e kereset tekintetében hatáskörrel rendelkezik az ítélet meghozatalára (a Bíróság 89/86. és 91/86. sz., *Étoile commerciale* és *CNTA* kontra Bizottság egyesített ügyekben 1987. július 7-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 3005. o.] 18–20. pontja).

76 A felperesek szerint ésszerűen nem lehet tagadni az őket ért kár és az alperes intézmények magatartása közötti okozati összefüggés meglétét. Semmi kétség nem fér ahhoz, hogy az amerikai kormány nem vezette volna be a behozatali vámpótlékot, ha a WTO szabályainak a Közösség által történő megsértése után a DSB nem hatalmazta volna fel arra. A felpereseket ért kár eredetét abban a tényben kell keresni, hogy az Amerikai Egyesült Államok válaszlépése a WTO-megállapodások Közösség által történő megsértésének következménye volt.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

77 Az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdésének együttes rendelkezései hatáskörrel ruházzák fel a közösségi bíróságot a Közösség intézményei és alkalmazottai által feladatuk teljesítése során okozott károk megtérítésére irányuló keresetek tárgyában való eljárásra.

78 A jelen esetben a felperesek annak a kárnak a megtérítését kérik, amelyet az Amerikai Egyesült Államok hatóságai által a termékeikre kivetett behozatali vámnak a DSB – a közösségi banánbehozatali rendszer WTO-megállapodásokkal való összeegyeztethetlenségének megállapítását követően adott – felhatalmazása alapján történő felemelése okozott.

- 79 A keresetet így a Közösség szerződésen kívüli felelősségére alapozták, a felperesek szerint az általa elszenvedett kár okát a Tanács és a Bizottság által alkotott, a DSB által a WTO-megállapodásokkal összeegyeztethetetlennek ítélt szabályozásban kell keresni.
- 80 Az Elsőfokú Bíróság ennél fogva hatáskörrel rendelkezik az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése alapján a jelen kártérítési kérelem elbírálására, amely a Bizottság által említett, a fenti 75. pontban hivatkozott Étoile commerciale és CNTA kontra Bizottság ügyben hozott ítélettel elbírált helyzettől eltérően a felelősség alapjaként nem kizárólag valamely nemzeti szervezet döntésére hivatkozik.
- 81 A Közösség felelősségének megalapozásához az állandó ítélkezési gyakorlat szerint természetesen szükséges, hogy a kár a közösségi intézmények magatartásának legyen betudható. Itt azonban érdemi feltételről van szó, amelyet a feltételezett kár és az intézmények magatartása közötti okozati összefüggés kellő közvetlenségének ellenőrzése során kell megvizsgálni, és amely nem teszi lehetővé az Elsőfokú Bíróság hatáskörének kizárását, mivel a felperesek állítása szerint a kár a közösségi intézmények magatartásának tudható be.
- 82 Tehát a Tanács és a Bizottság magatartása és az állítólagos kár közötti okozati összefüggésnek a szerződésen kívüli felelősség beállása feltételei fennállására vonatkozó vizsgálat keretében történő értékelését nem érintve, el kell utasítani a Tanács és a Bizottság érvelését az Elsőfokú Bíróság hatáskörének hiányáról.
- 83 E körülmények között a keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

- 84 A felperesek kártérítési igényüket lényegében a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti szerződésen kívüli felelősségének rendszerére alapítják. A felperesek kérik továbbá a tagállamokra – a Bíróság által az EK. 226. cikk alapján megállapított – közösségi kötelezettségeik megsértése esetén alkalmazandó szerződésen kívüli felelősségi rendszer analógia útján történő alkalmazását. Végül a felperesek a szerződésen kívüli felelősségi rendszerre hivatkoznak, amelyet a Közösségnek a szervei jogellenes magatartásának hiányában is viselnie kell.

A Közösség szervei jogellenes magatartása miatti felelősségéről

- 85 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy – amint az állandó ítélkezési gyakorlatból következik – a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megalapozásához szükséges az EK 288. cikk második bekezdése szerinti feltételek együttes fennállása, azaz az intézményeknek felróható magatartás jogellenessége, a kár tényleges bekövetkezése, valamint az állítólagos magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés (a Bíróság 26/81. sz., *Oleifici Mediterranei* kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., *International Procurement Services* kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 44. pontja, a T-336/94. sz., *Efisol* kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1343. o.] 30. pontja és a T-267/94. sz., *Oleifici Italiani* kontra Bizottság ügyben 1997. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1239. o.] 20. pontja).
- 86 Amennyiben e feltételek egyike nem teljesül, a keresetet – az egyéb feltételek vizsgálata nélkül – teljes egészében el kell utasítani (a Bíróság C-146/91. sz., *KYDEP* kontra Tanács és Bizottság ügyben 1994. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-4199. o.] 19. és 81. pontja, és az Elsőfokú Bíróság T-170/00. sz., *Förde-Reederei* kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-515. o.] 37. pontja).

- 87 A közösségi intézménynek felróható jogellenes magatartásnak magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően egyértelmű megsértését kell megvalósítania (a Bíróság C-352/98. P. sz., Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-5291. o.] 42. pontja).
- 88 A döntő kritérium, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy ez a követelmény teljesül, az érintett közösségi intézmény mérlegelési jogköre esetében előírt korlátok nyilvánvaló és súlyos megsértése.
- 89 Ha ez az intézmény csak igen csekély, vagy semmilyen mérlegelési mozgástérrel nem rendelkezik a közösségi jog egyszerű megsértése elegendő a kellően egyértelmű jogsértés fennállásának megállapításához (az Elsőfokú Bíróság T-198/95., T-171/96., T-230/97., T-174/98. és T-225/99. sz., Comafrika és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1975. o.] 134. pontja, valamint a T-64/01. és T-65/01. sz., Afrikanische Frucht-Compagnie és Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2004. február 10-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-521. o.] 71. pontja).
- 90 Ezen észrevételek figyelembevételével kell megvizsgálni a felperesek kártérítési igényét.

A felek érvei

– Az alperes intézményeknek felrótt jogsértések

- 91 A felperesek felróják a Tanácsnak és a Bizottságnak, hogy a DSB által előírt tizenöt hónapon belül nem hozták összhangba a közösségi banánbehozatali rendszert a

Közösség által a WTO-megállapodások értelmében vállalt kötelezettségnek megfelelően. A felperesek számára kárt okozó amerikai vámpótlék csak következménye e rendszer hatályban tartásának, amelynek a WTO-megállapodásokkal való összeegyeztethetlenségét a DSB megállapította.

92 A felperesek úgy vélik, hogy e rendszer hatályban tartása ellentétes a közösségi jogrend bizonyos alapvető elveivel, köztük a *pacta sunt servanda* elvvel. Ezen első szempont tekintetében a Közösség megszegte a WTO-tagsága következtében rá háruló kötelezettségeit, figyelembe véve a WTO-megállapodások és a vitarendezési egyetértés kötelező jellegét.

93 Az alperesek megsértették a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvét is. Minden polgárnak jogi bizonyossággal kell rendelkeznie afelől, hogy nem kell vállalnia a közösségi hatóságok jogellenes magatartásának következményeit. A felperesek követelik a jogos bizalmuk elismerését, de nem az Amerikai Egyesült Államokkal az eredeti, 3,5%-os behozatali vám formájában megkötött vámengedmények fennmaradására, hanem arra a tényre vonatkozólag, hogy a megállapodásokat nem módosítják a közösségi intézmények jogellenes magatartása miatt. Márpedig ez utóbbi annak ellenére nem hangolta össze a szabályozását a WTO szabályaival, hogy egyrésztől biztosította a kereskedelmi partnereit a DSB határozatai tiszteletben tartásának szándékáról, és másrésztől az e célból megadott határidő kivételes meghosszabbításában részesült.

94 Az alperes intézmények továbbá nem tartották tiszteletben az alapvető emberi jogok és szabadságjogok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény által védett, a felperesek tulajdonhoz és gazdasági tevékenység gyakorlásához való jogát. Ebben az ügyben a felpereseknek meg kellett fizetniük az Egyesült Államokba való akkumulátorbehozatal prohibítív vámjait, és át kellett helyezniük a termelőlétesítményeiket.

- 95 Végül a Tanács és a Bizottság megsértette a gondos ügyintézés elvét, amikor a vitatott közösségi szabályozásokat nem hangolta össze a WTO szabályaival, és alábecsülte a saját intézményeinek tevékenysége miatt elfogadott amerikai megtorló intézkedések lehetséges hatásait.
- 96 Az alperes intézmények arra hivatkoznak, hogy a Közösség mindig a nemzetközi megállapodásokból – köztük a Loméi, illetve a WTO-megállapodásokból – eredő kötelezettségei betartására törekedett.
- 97 Mivel a kompenzációról való tárgyalás és annak megadása vitarendezési mód, a felperesek semmiféle jogos bizalmat nem táplálhattak arra nézve, hogy a kompenzáció kialakítása helyett a banánbehozatali rendszer módosítása következne be. Ezenkívül a Közösséggel szembeni kártérítési követelés nem alapozható egy harmadik ország által megszerzett, kereskedelmi engedmény megtartására irányuló jogra a Közösség bármely cselekvési kötelezettségének hiányában, a vámengedmények meghatározott szintjének elnyerése céljából.
- 98 A tulajdonhoz való jog megszorításai – amelyekre hivatkoztak – semmiben nem hasonlíthatók a kisajátításhoz, és nem lépnek túl a kereskedelmi tevékenység rendes kockázatainak határain.
- 99 Tehát nem történt meg a gondos ügyintézés elvének megsértése. A Bizottság egy mindenki számára elfogadható megoldás céljából tárgyalt a WTO minden érdekelt tagjával, és az engedmények egyoldalú visszavonásának elkerülésére megpróbált kompenzációt kapni az Amerikai Egyesült Államoktól bizonyos amerikai termékeknek a közösségi piacra való belépése formájában.

– Az alperesek által állítólag megsértett szabályok jogi jellegéről

- 100 A felperesek azt állítják, hogy az alperesek által megsértett minden elv magasabb rendű, és célja a magánszemélyek védelme. Az amerikai vámpótlék bevezetése előtt a WTO-rendszer közvetlenül megnyitotta a felperesek előtt a termékeik Egyesült Államokba történő behozatalának jogát, és az eredeti behozatali vámot 3,5%-ra csökkentette. Feltételezve, hogy a WTO-megállapodások nem tekintendők közvetlenül alkalmazandóknak, ilyen hatást kell tulajdonítani a Közösséget elítélő DSB-határozatnak, amely megfelel a közösségi ítélkezési gyakorlat által e tekintetben megállapított feltételeknek.
- 101 Az alperesek erre azzal válaszolnak, hogy a WTO-megállapodások rendelkezései csak a szerződő felek javára hoznak létre jogokat, a magánszemélyeket kizárják. Ugyanez a helyzet a DSB határozataiban is, amelyek csak értelmezik a WTO szabályait.
- 102 A WTO-megállapodások célja csak a nemzetközi jogalanyok közötti kereskedelmi kapcsolatok szabályozása és irányítása. A WTO tagjai által megállapított vámenedmények lehetővé teszik a nemzeti piacokra való belépést – azonban az adott piacon nem garantálnak meghatározott árszínvonalat, és a gazdasági szereplők számára nem adnak közvetlenül jogot adott tarifális elbánásra –, illetve a közösségi intézményekkel szemben érvényesíthető jogot.
- 103 A Közösség, amely ideiglenesen, és a banánvita megoldásához szükséges időszak során támogatja az amerikai engedmények felfüggesztését, ennél fogva tökéletesen összhangban van a WTO szabályaival, amelyeknek csak egyszerű alkalmazása az akkumulátorokra vonatkozó amerikai behozatali vámok növelése.

- 104 Mivel a WTO-megállapodásokra a felperesek nem hivatkozhatnak, a *pacta sunt servanda* elv vagy a bizalomvédelem elvének – amelyet ezen egyezményeknek be kellett volna tartaniuk – megsértését ugyanúgy nem lehet állítani.

– Az állítólagos sérelmek súlyosságáról

- 105 A felperesek azt állítják, hogy az alperesek által elkövetett jogsértések kellően súlyosak a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához. Meg kell említeni egyrészt a megsértett normák világosságát és pontosságát, másrészt az alperes intézmények számára az összeegyeztethetetlen közösségi szabályozásnak a WTO-megállapodásokkal való összehangolására megadott mérlegelési jogkör hiányát, az e tekintetben a DSB által ajánlásokban és határozatokban megadott felvilágosítások figyelembevételével. Sőt, a Közösség folytatta a WTO jogának, és ebből következően a közösségi jognak a megsértését a választottbíróóság által a WTO szabályainak való megfelelésre megadott tizenöt hónapos határidő lejárta után is.
- 106 Az alperesek úgy vélik, hogy nem lépték túl a mérlegelési jogkörük határait, különösen mivel a szabályozandó helyzetek összetettek, valamint a szóban forgó rendelkezések alkalmazása és értelmezése nehéz volt. Nem róható fel az alpereseknek, hogy nem hozták meg a megfelelő intézkedéseket, mivel az 1637/98 és a 2362/98 rendelet – amelyek az Amerikai Egyesült Államok által indított új eljárás tárgyát képezik – az eredeti rendszertől eltérő közösségi behozatali rendszert hoznak létre.
- 107 E tekintetben emlékeztetni kell a vitarendezési egyetértés 22. cikkében szereplő engedmények felfüggesztésének szerepére, amely a DSB ajánlásainak teljes körű alkalmazása után a legjobb megoldás. A vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontjából – amely egy kölcsönösen elfogadott megoldást részesít előnyben – a

WTO tagjai illetékes szerveinek széles körű mérlegelési jogköre következik, amely lehetővé teszi számukra – akár időlegesen – a WTO-megállapodásokból eredő kötelezettségeiktől való elhatárolódást.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

– A WTO szabályaira való hivatkozás lehetőségére vonatkozó előzetes kérdésről

- 108 A közösségi intézmények magatartása jogszerűségének vizsgálatát megelőzően el kell dönteni azt a kérdést, hogy a WTO-megállapodások jogot teremtenek-e a közösségi jogalanyok számára, hogy arra a bíróság előtt annak érdekében hivatkozhassanak, hogy vitassák a közösségi szabályozás érvényességét, ha a DSB megállapította, hogy mind ez, mind a Közösség által később, különösen abból a célból elfogadott szabályozás, hogy megfeleljen a WTO szóban forgó szabályainak, összeegyeztethetetlen ez utóbbiakkal.
- 109 A felperesek a *pacta sunt servanda* elvre hivatkoznak, amely számos olyan jogszabály része, amelynek betartása kötelező a közösségi szervek számára hatáskörüik gyakorlása során, úgy mint valamennyi – különösen a nemzetközi – jogrend alapelve (a Bíróság C-162/96. sz. Racke-ügyben 1998. június 16-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-3655. o.] 49. pontja).
- 110 A jelen esetben azonban nem lehet hivatkozni a *pacta sunt servanda* elvre az alperes intézményekkel szemben, mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a WTO-megállapodások – tekintettel természetükre és felépítésükre – fő szabály szerint nem szerepelnek azon normák között, amelyekre tekintettel a közösségi bíróság a közösségi intézmények eljárásának jogszerűségét felülvizsgálja (a Bíróság C-149/96. sz., Portugália kontra Tanács ügyben 1999. november 23-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-8395. o.] 47. pontja, a C-307/99. sz. OGT Fruchthandelsgesellschaft ügyben 2001. május 2-án hozott végzésének [EBHT 2001., I-3159. o.] 24. pontja, a C-27/00. és C-122/00. sz., Omega Air és

társai egyesített ügyekben 2002. március 12-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-2569. o.] 93. pontja, a C-76/00 P. sz., Petrotub és Republica kontra Tanács ügyben 2003. január 9-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-79. o.] 53. pontja és a C-93/02. P. sz., Biret International kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-10497. o.] 52. pontja).

- 111 Egyrészt ugyanis a WTO-t létrehozó egyezmény a viszonyosságon és a kölcsönös előnyökön alapul, ami megkülönbözteti azt a Közösségnek a harmadik államokkal kötött, a kötelezettségek egy bizonyos aszimmetriáját létrehozó megállapodásaitól. Az azonban bizonyos, hogy a Közösség legfontosabb kereskedelmi partnerei közül néhány nem szerepelteti a WTO-megállapodásokat azon normák szintjén, amelyekre tekintettel bírósági szerveik belső jogszabályaikat felülvizsgálják. Zavart okozhatna a WTO szabályai alkalmazásában, ha a közösségi intézmények eljárásának jogszerűségét e normák alapján vizsgálnák felül, ami megfosztaná a Közösség jogalkotó vagy végrehajtó szerveit attól a mozgástértől, amelyet a Közösség kereskedelmi partnereinek hasonló szervei élveznek (a fenti 110. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 42–46. pontja).
- 112 Másrészt, amennyiben arra kötelezik az igazságszolgáltatási szerveket, hogy akadályozzák meg a belső jog azon szabályainak alkalmazását, amelyek ellentétesek a WTO-megállapodásokkal, ez azzal a következménnyel járna, hogy a szerződő felek jogalkotó vagy végrehajtó szerveit megfosztják a vitarendezési egyetértés 22. cikke által felkínált lehetőségtől, hogy – ha ideiglenes jelleggel is – tárgyalások útján találjanak megoldást a kölcsönösen elfogadható kompenzációra (a fenti 110. pontban idézett Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 39. és 40. pontja).
- 113 Ebből következik, hogy a WTO szabályainak az alperes intézmények általi esetleges megsértése fő szabály szerint nem alkalmas a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megalapozására (az Elsőfokú Bíróság T-18/99. sz., Cordis kontra Bizottság ügyben 2001. május 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-913. o.] 51. pontja, a T-30/99. sz., Bocchi Food Trade International kontra Bizottság ügyben 2001. május 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-943. o.] 56. pontja és a T-52/99. sz., T. Port kontra Bizottság ügyben 2001. május 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-981. o.] 51. pontja).

- 114 Csak abban az esetben tartozik az Elsőfokú Bíróság hatáskörébe az alperes intézmények magatartása jogszerűségének a WTO szabályai alapján történő felülvizsgálata, ha a Közösség a WTO keretében vállalt különleges kötelezettséget kívánt végrehajtani, vagy a közösségi jogi aktus kifejezetten a WTO-megállapodások meghatározott rendelkezéseire utal (az 1947-es GATT vonatkozásában lásd a Bíróság 70/87. sz., Fediol kontra Bizottság ügyben 1989. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 1781. o.] 19–22. pontját és a C-69/89. sz., Nakajima kontra Tanács ügyben 1991. május 7-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-2069. o.] 31. pontját, valamint a WTO-megállapodások vonatkozásában a fenti 110. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 49. pontját és a fenti 110. pontban hivatkozott Biret International kontra Tanács ügyben hozott ítélet 53. pontját).
- 115 Még a DSB olyan határozata esetén sem alkalmazható a jelen esetben a két fenti kivétel, amely megállapítja a WTO valamely tagja által hozott intézkedéseknek az WTO szabályaival való összeegyeztethetlenségét.

– A WTO keretében vállalt különleges kötelezettség végrehajtásának szándékára vonatkozó kivételről

- 116 A Közösség azzal, hogy a DSB határozatának 1997. szeptember 25-i elfogadását követően kötelezettséget vállalt a WTO szabályainak való megfelelésre, nem szándékozott a WTO keretében olyan különleges kötelezettséget vállalni, ami igazolhatná az azon elv alóli kivétel alkalmazását, hogy nem lehet hivatkozni a WTO szabályaira közösségi bíróság előtt, és lehetővé tenné, hogy ez utóbbi a közösségi intézmények magatartásának jogszerűségét e szabályokra tekintettel felülvizsgálja.
- 117 Kétségtelen, hogy az 1947. évi GATT-hoz képest a vitarendezési egyetértés megerősítette a vitarendezés mechanizmusát, különösen a vizsgálóbizottságok jelentéseinek elfogadása esetében.

- 118 A vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontja hangsúlyozza, hogy a vitarendezési mechanizmus célja rendszerint annak biztosítása, hogy visszavonják azokat az intézkedéseket, amelyekről megállapították, hogy nem állnak összhangban a WTO-megállapodások rendelkezéseivel. Hasonlóképpen a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 1. pontja előnyben részesíti az adott intézkedés WTO-megállapodásokkal való összhangba hozatalára tett ajánlás teljes végrehajtását.
- 119 Ezenkívül a vitarendezési egyetértés 17. cikkének 14. pontja szerint a Fellebbezési Testületnek a DSB által – a jelen esethez hasonlóan – elfogadott jelentését a vitában részt vevő feleknek feltétel nélkül el kell fogadniuk. Végül a 22. cikk 7. pontja kifejti, hogy a felek véglegesként fogadják el a választottbíróóság döntését az engedmények felfüggesztésének mértékéről.
- 120 Ez ugyanakkor nem változtat azon, hogy a vitarendezési egyetértés mindenestre jelentős szerepet szán a vitában részt vevő WTO-tagok közötti tárgyalásoknak (a fenti 110. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 36–40. pontja).
- 121 A vitarendezési egyetértés tehát az érintett WTO-tag számára több megoldást kínál a DSB olyan határozatának vagy ajánlásának végrehajtására, amely a WTO szabályaival összeegyeztethetetlennek minősít valamely intézkedést.
- 122 Amikor az összeegyeztethetetlen intézkedés azonnali visszavonása nem lehetséges, a vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontjában előírja a kompenzáció nyújtásának lehetőségét a sérelmet szenvedett tag számára, vagy ez utóbbi lehetőségét az engedmények, illetve más kötelezettségek végrehajtásának ideiglenes felfüggesztésére, amíg az összeegyeztethetetlen intézkedést vissza nem vonják (lásd a fenti 110. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 37. pontját).

- 123 A vitarendezési egyetértés 22. cikkének 2. pontja alapján ha a felelősségre vont WTO-tag nem tesz eleget a DSB határozatainak és ajánlásainak a részére előírt határidőn belül, a panaszos taggal tárgyalásokat kezdeményez – amennyiben erre felszólítják, és legkésőbb a határidő leteltekor – a kölcsönösen elfogadható kompenzáció kialakítása céljából.
- 124 Ha megfelelő kompenzációról a 21. cikk 3. pontjában meghatározott, a WTO szabályainak való megfeleléshez rendelkezésre álló ésszerű időszak lejártától számított 20 napon belül nem sikerül megállapodni, bármely, a vitarendezési eljárást igénybe vevő fél felhatalmazást kérhet a DSB-től, hogy az érintett taggal szemben felfüggeszse a WTO-megállapodások szerinti engedmények vagy más kötelezettségek alkalmazását.
- 125 Még az összeegyeztethetetlennek nyilvánított intézkedéseknek a WTO szabályaival való összhangba hozatalára megszabott határidő lejártát, és a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 6. pontja szerint a kompenzációs vagy az engedmények felfüggesztésére irányuló intézkedések engedélyezését és meghozatalát követően is jelentős szerepet tartanak fenn a vitázó felek közötti tárgyalásoknak.
- 126 A vitarendezési egyetértés 22. cikkének 8. pontja hangsúlyozza az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésének ideiglenességét, és korlátozza annak időtartamát arra az időszakra, „amíg az idetartozó egyezményeknek nem megfelelő intézkedéseket megszüntetik, vagy [...] az a Tag, amelynek alkalmaznia kell az ajánlásokat és határozatokat, megoldást nem talál az előnyök hatálytalanítására vagy gyengítésére vonatkozóan, illetve amíg kölcsönösen kielégítő megoldást nem érnek el”.
- 127 Ugyanez a rendelkezés előírja még, hogy a 21. cikk 6. pontjának megfelelően a DSB továbbra is felügyeli az elfogadott ajánlások és határozatok végrehajtását.

- 128 Ha véleménykülönbség merül fel a DSB ajánlásainak és határozatainak betartása érdekében tett intézkedések összhangja vonatkozásában, a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 5. pontja előírja, hogy a vitát „e vitarendezési eljárások igénybevétele útján kell eldönteni”, ami magában foglalja azt is, hogy a felek tárgyalások útján keressenek megoldást.
- 129 Nem jelentette a DSB által kínált vitarendezési módok kimerülését sem a WTO által a Közösség számára a banánbehozatali rendszernek a DSB 1997. szeptember 25-i határozatával való összhangba hozatalára szabott határidő lejárta, sem az 1999. április 9-i határozat, amelyben a DSB választottbíróháza kifejezetten megállapította a banánbehozatal 1637/98/EK és 2362/98/EK rendeletek által létrehozott új mechanizmusának összeegyeztethetlenségét.
- 130 Ebben a tekintetben a vita kölcsönösen elfogadható, a WTO szabályaival összhangban álló megoldásának keresésében a közösségi tárgyalók helyzetének gyengítésével járhat, ha a közösségi bíróság az alperes intézmények magatartásának jogszerűségét a WTO szabályai alapján ellenőrizhetné.
- 131 E körülmények között azon kötelezettség előírása, hogy az igazságszolgáltatási szervek megakadályozzák a WTO-megállapodásokkal összeegyeztethetlen belső jogszabályok alkalmazását, azzal a következménnyel járna, hogy megfosztanák a jogalkotó és végrehajtó szerveket attól a lehetőségtől, amelyet a vitarendezési egyetértés 22. cikke kínál, hogy akár ideiglenes jelleggel is tárgyalásos megoldást találjanak (a fenti 110. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 40. pontja).
- 132 A felperesek így tévesen következtetnek arra, hogy a vitarendezési egyetértés 21. és 22. pontja azt a kötelezettséget rója a WTO tagjaira, hogy meghatározott határidőn

belül meg kell felelniük a WTO szervei ajánlásainak és határozatainak, valamint hogy a DSB határozatai a szerződő felek egyhangú tiltakozása hiányában végrehajthatók.

- 133 Egyebekben azért, hogy a 216/2001 rendelettel ismét módosította a banánbehozatali rendszert, a Tanács folytatta a különböző célok egyeztetését. A 216/2001 rendelet preambulumban – az (1) preambulumbekkezdésben – megjegyzi, hogy számos szoros kapcsolat alakult ki többek között a „különleges csoport [helyesen: vizsgálóbizottság] következtetéseiinek figyelembevétele érdekében”, és (2) bekezdésében, hogy a tervezett új behozatali rendszer jelenti a legjobb biztosítékot arra, hogy egyrészt „a közösségi termelés és a fogyasztói igények tekintetében a [banán-] piac közös szervezésének kitűzött céljai megvalósuljanak”, másrészt hogy „a nemzetközi kereskedelmi szabályokat tiszteletben tartásuk”.
- 134 Végül a Közösség arra vonatkozó kötelezettségvállalásának viszonzásaként, hogy a banánbehozatalra 2006. január 1. előtt kizárólag tarifális vámrendszert hoz létre, az Amerikai Egyesült Államok elfogadta a 2001. április 11-i egyetértési jegyzőkönyv feltételei szerint, hogy átmenetileg felfüggeszti a vámpótlék szedését.
- 135 Az ilyen megoldást veszélyeztethette volna a közösségi bíróság beavatkozása, amely a felperesek kárainak megtérítése érdekében ellenőrizte volna az alperes intézményeknek a jelen esetben tanúsított magatartásának jogszerűségét a WTO szabályaira tekintettel.
- 136 Ebben a tekintetben rá kell mutatni arra – ahogy az Amerikai Egyesült Államok kifejezetten hangsúlyozta –, hogy a 2001. április 11-i egyetértési jegyzőkönyv önmagában nem minősül a vitarendezési egyetértés 3. cikkének 6. pontja értelmében vett, közös megegyezéssel létrejött megoldásnak, és hogy a DSB-ajánlások és -

határozatok Közösség általi végrehajtásának kérdése 2001. július 12-én, azaz a jelen kereset benyújtását követően a DSB-ülés napirendjén maradt.

- 137 Ebből következik, hogy az alperes intézmények nem szándékoztak a vitás banánbehozatali rendszer módosítása által végrehajtani a WTO szabályaiból következő különleges kötelezettségeket, amelyekre tekintettel a DSB megállapította az említett rendszer összeegyeztethetetlenségét.
- 138 Mindent összevetve ebben a tekintetben rá kell mutatni arra, hogy – amint az 1637/98 rendelet preambulumbekzdéseiből következik – a Tanács a jelen esetben összhangba kívánta hozni a vitarendezési egyetértés által meghatározott különböző vitarendezési módok felhasználásával a WTO keretében, illetve a Negyedik Loméi Egyezmény más aláírói irányában a Közösség által vállalt nemzetközi kötelezettségeket, megőrizve egyebekben a banán-KPSZ célkitűzéseit.
- 139 Ezt a szándékot megerősíti az 1637/98 rendelettel módosított 404/93 rendelet 20. cikkének e) pontja. Amennyiben kifejti, hogy a részletes szabályok, amelyeknek az elfogadására a Bizottság a 404/93 rendelet harmadik országgal való kereskedelemről szóló IV. címének alkalmazása céljából jogosult, a Közösség által az EK 300. cikk értelmében kötött megállapodásokból eredő kötelezettségek betartatása érdekében szükséges intézkedéseket tartalmaznak, e rendelkezés átfogja az egyezményes kötelezettségvállalások összességét, anélkül hogy előnyben részesíténé a Közösség által a WTO keretében vállalt kötelezettségeket.
- 140 Ezenkívül a közösségi jogalkotó az 1637/98 rendelet (9) preambulumbekzdésében kifejezetten fenntartotta magának e rendelet megfelelő érvényesülésének megfelelő próbaidő után történő megvizsgálását.

– A WTO-megállapodások meghatározott rendelkezéseire való kifejezett utaláson alapuló kivételről

- 141 A 404/93 rendelettel létrehozott, ezt követően módosított banán-KPSZ nem tekinthető úgy, mint amely kifejezetten visszautal a WTO-megállapodások meghatározott rendelkezéseire (lásd ebben az értelemben fenti 110. pontban hivatkozott OGT Fruchthandelsgesellschaft ügyben hozott végzés 28. pontját).
- 142 Közelebbről nem következik a banánbehozatali rendszert módosító különböző rendeletek preambulumból, hogy a közösségi jogalkotó a WTO-megállapodások meghatározott rendelkezéseire utalt volna, amikor azokkal összhangba kívánta hozni e rendszert.
- 143 A 2362/98 rendelet így nem tartalmaz kifejezett hivatkozást a WTO-megállapodások meghatározott rendelkezéseire (a fenti 113. pontban hivatkozott Cordis kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontja, a fenti 113. pontban hivatkozott Bocchi Food Trade International kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontja és a fenti 113. pontban hivatkozott T. Port kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontja).
- 144 Ebből következik, hogy függetlenül attól, hogy a DSB megállapította az összeegyeztethetlenséget, a jelen esetben a WTO szabályai nem minősülnek olyan normáknak, amelyek alapján vizsgálni lehet az intézmények magatartásának jogszerűségét, sem azon okból, hogy a közösség különleges kötelezettségeket szándékozott végrehajtani, sem meghatározott rendelkezésekre való kifejezett utalás miatt.
- 145 Az előzőekben kifejtettekéből következik, hogy a felperesek a kártérítési kérelmük vonatkozásában nem hivatkozhatnak érdemben arra, hogy a Tanácsnak és a Bizottságnak felrótt magatartás ellentétes a WTO szabályaival.

- 146 A felpereseknek a bizalomvédelem, a jogbiztonság, valamint a tulajdonhoz és gazdasági tevékenység szabad gyakorlásához való joguk megsértésére, továbbá a gondos ügyintézés elvének be nem tartására alapított kifogásai mind azon az előfeltevésen nyugszanak, hogy az alperes intézményeknek felrótt magatartás ellentétes a WTO szabályaival.
- 147 Mivel ezek a szabályok nem szerepelnek azok között, amelyekre tekintettel a közösségi bíróság a közösségi intézmények magatartásának jogszerűségét felülvizsgálja, ezeket a kifogásokat is el kell utasítani.
- 148 Ebből következően az alperes intézmények magatartását nem lehet jogellenesnek tekinteni, és nem szükséges megvizsgálni az állítólagosan megsértett normák és elvek jogi természetére és azok megsértésének feltételezett súlyára vonatkozó felperesi érvelést.
- 149 Mivel az alperes intézményeknek felrótt magatartás jogellenessége nem állapítható meg, nem teljesül azon három együttes feltétel egyike, amelyek a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti felelősségének beállításához szükségesek.
- 150 E körülmények között el kell utasítani a felperesek e felelősségi rendszeren alapuló kártérítési keresetét, anélkül hogy szükséges lenne megvizsgálni ebben a keretben a másik két feltétel teljesülését, amelyek az állítólagos kár tényleges bekövetkezésére és a magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállására vonatkoznak (a Bíróság C-257/98. P. sz., Lucaccioni kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5251. o.] 14. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-220/96. sz., EVO kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. április 21-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2265. o.] 39. pontja).

A tagállamok szerződésen kívüli felelőssége rendszerének analógia útján történő alkalmazásáról

- 151 A felperesek lényegében azt állítják, hogy a választottbírósnak a közösségi kivitellel szembeni megtorló intézkedéseket engedélyező 1999. április 9-i határozata hasonló a Bíróság azon ítéletéhez, amely az EK 226. cikk alapján megállapítja egy tagállam közösségi kötelezettségeinek megszegését. A közösségi bíróságnak így szerintük el kellene ismernie a felperesek jogát az alperesek jogellenes magatartásából eredő károk megtérítése iránt (a Bíróság C-6/90. sz. és C-9/90. sz., Francovich és társai egyesített ügyekben 1991. november 19-én hozott ítélete [EBHT 1991., I-5357. o.], valamint a C-46/93. sz. és C-48/93. sz., Brasserie du pêcheur és Factortame egyesített ügyekben 1996. március 5-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-1029. o.]).
- 152 Az alperes intézmények úgy vélik, hogy ebben az ügyben nem alkalmazható a Bíróságnak a tagállamok közösségi kötelezettségeik megsértéséért való szerződésen kívüli felelősségére vonatkozó ítélkezési gyakorlata.
- 153 Az Elsőfokú Bíróság számára elegendő annak megállapítása, hogy – még annak feltételezésével is, hogy a DSB ajánlásai és határozatai a Bíróság határozataihoz hasonlíthatók – a felperesek kártérítés iránti kérelme az alperes intézmények jogellenes magatartásának kiindulópontján alapuló felelősségi rendszernek a Közösségre történő alkalmazásán alapul.
- 154 Mivel ebben az ügyben az érdekelteknek felrótt magatartás jogellenességének bizonyítása nem történt meg, ez a kérelem nem utasítható el alopalként.

A Közösségnek a szervei jogellenes magatartásának hiányában fennálló felelősségéről

A Közösségnek a szervei jogellenes magatartásának hiányában fennálló szerződésen kívüli felelősségének elvéről

– A felek érvei

155 A felperesek azt állítják, hogy még akkor is, ha az alperesek jogszerűen térhettek el a WTO határozataitól, azon feltételek, amelyekből a közösségi ítélkezési gyakorlat a Közösség szerződésen kívüli felelősségét – szervei jogellenes cselekvésének hiányában is – függővé teszi, mindenképpen fennállnak, azaz az elszenvedett kár ténylegessége, a kár és a közösségi intézmények magatartása közötti okozati összefüggés, valamint e kár rendkívüli és különleges jellege (az Elsőfokú Bíróság T-184/95. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. április 28-án hozott ítélet [EBHT 1998., II-667. o., 59. pont], amelyet fellebbezés után megerősített a C-237/98. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. június 15-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-4549. o.]).

156 Az alperesek azzal érvelnek, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelősségének elve a szervei jogellenes magatartásának hiányában nem tekinthető az EK 288. cikk második bekezdésének értelmében a tagállamok jogában közös, általános elvnek. Azonban ilyen elvet a közösségi ítélkezési gyakorlat még sohasem állapított meg, és a felperesek nem felelnek meg az azokat elismerő nemzeti jogrendek által előírt ilyen felelősségi rendszer szigorú feltételeinek.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 157 Amennyiben a jelen esethez hasonlóan a közösségi intézményeknek felrótt magatartás jogellenessége nem bizonyított, abból nem következik, hogy a vállalkozások – amelyeknek a gazdasági szereplők adott köréhez való tartozásuk okán aránytalan részét kell viselniük a kiviteli piachoz való hozzáférés korlátozásából származó terheknek – egyáltalán nem részesülhetnek kártérítésben a Közösség szerződésen kívüli felelősségére hivatkozva (lásd ebben az értelemben a Bíróság 81/86. sz., Boer Buizen kontra Tanács és Bizottság ügyben 1987. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 3677. o.] 17. pontját).
- 158 Az EK 288. cikk második bekezdése „a tagállamok jogában közös általános elvekre” alapozza a Közösségnek az intézményei által okozott károk megtérítésére vonatkozó kötelezettségét, tehát anélkül, hogy ezen elvek hatályát kizárólag a Közösségnek az említett intézmények jogellenes magatartása miatti szerződésen kívüli felelőssége rendszerére korlátozná.
- 159 A nemzeti jogok szerződésen kívüli felelősségre vonatkozó szabályai azonban a magánszemélyek számára lehetővé teszik – jóllehet különböző mértékben, meghatározott területeken és különféle részletszabályok szerint –, hogy bírósági úton elérjék bizonyos károk megtérítését a károkozó jogellenes magatartása hiányában is.
- 160 A Közösség intézményeinek olyan magatartása által okozott kár, amelynek a jogellenes jellege nem bizonyított, megalapozhatja a Közösség szerződésen kívüli felelősségét, amennyiben együttesen teljesülnek a kár tényleges bekövetkezésére, a kár és a közösségi intézmények magatartása közötti okozati összefüggés, valamint a kérdéses kár rendkívüli és különleges jellegére vonatkozó feltételek (lásd a fenti 94. pontban hivatkozott Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. június 15-én hozott ítélet 19. pontját).

161 Meg kell tehát vizsgálni, hogy teljesült-e ezen három feltétel a jelen esetben.

A tényleges és bizonyos kár fennállásáról

– A felek érvei

162 A felperesek arra hivatkoznak, hogy a káruk egyrészt az Egyesült Államokba behozott akkumulátoraira az amerikai hatóságok által kivetett behozatali vám 96,5%-os emeléséből, másrészt pedig az e termékek termelőegységei létesítése és áthelyezése miatt felmerült költségekből áll, amelyeket e kereskedelmi megtorló intézkedés után kellett viselniük. Hozzáadják még a szóban forgó termelőegységek átállása miatt az egymást követő üzleti forgalmak veszteségeit.

163 Az eljárás során a felperesek kifejtették, hogy egy akkumulátorgyártó-egység Egyesült Államokban való létrehozásának meggyorsítása, és ezen termékei egy más harmadik országban létesített telephely gyártóüzemébe történő áthelyezése lehetővé tette számukra a vámpótlék negatív hatásának lehető legnagyobb csökkentését, és az amerikai piaci részesedésük megőrzését. A felperesek így nem veszítettek az eladásaik mennyiségén, viszont vagyoni káruk keletkezett.

164 Az alperesek erre azzal válaszolnak, hogy a felpereseket az amerikai ügyfeleikhez kötő adásvételi szerződések a termékeik árának felülvizsgálatát állapítják meg, és az nem szerepel, hogy a felperesek e célból tárgyalásokat kezdtek volna. Az áruk emelését korlátozó kikötések aláírásával a felperesek maguk váltak felelőssé a vámpótlék által állítólag előidézett pénzügyi hátrányok miatt. Az alperesek hozzáfűzik, hogy a felperesek forgalmazási megállapodása, amely megalapozza a vásárlóval a FOB-ról (költségmentesen a hajó fedélzetére) megállapodott árakat, a vásárló kizárólagos felelősségévé teszi a behozatali vám változásainak kockázatát.

Tehát az Egyesült Államokba való behozatali vám összege – a fuvarozás és a biztosítás összegével – természetesen hozzáadódik az eredetileg megállapodott FOB árakhoz.

- 165 A felperesek az alperesek szerint nem bizonyították azt sem, hogy a haszon csökkenésének elkerülésére a saját akkumulátorait nem tudják más országokba kivinni. Végül az áthelyezési intézkedések nem okoznak kárt, ellenkezőleg, hasznosabb csúcstechnológiai termelés bevezetését jelentik.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 166 Az alperes intézmények érveléséből az derül ki, hogy lényegében csak a felpereseket nem a saját döntéseik következtében ért vagoni kár tagadására szorítkoznak.

- 167 Ebből következik, hogy a Tanács és a Bizottság lényegében nem vitatják a felpereseket a Közösségből származó akkumulátorok behozatalára bevezetett amerikai vámpótlék miatt ért kár ténylegességét és bizonyosságát.

-
- 168 Különösen, mivel elfogadják, hogy a felperesek által megkötött forgalmazási szerződés hatása az, hogy a vásárló kizárólagos terhe a behozatali vám változása, az alperesek nem tagadhatják, hogy a felpereseknek szükségszerűen gazdasági kára keletkezett legalább termékeiknek vitathatatlan drágulásából az Egyesült Államok piacán az amerikai *ad valorem* behozatali vám hirtelen, 100%-os növekedése miatt.

- 169 A Bizottság által benyújtott statisztikák egyébként megerősítik a felperesek állításait, mivel vitathatatlanul bizonyítják az Egyesült Államok Közösségből származó ólom-sav akkumulátorok behozatalának érezhető zuhanását.
- 170 Ilyen körülmények között az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy teljesült a felpereseket ért kár ténylegességére és bizonyosságára vonatkozó feltétel.

A felpereseket ért kár és az alperes intézmények magatartása közötti okozati összefüggésről

– A felek érvei

- 171 A felperesek úgy vélik, elegendő, ha a kár kellően közvetlenül származik a közösségi intézmények magatartásából, anélkül hogy e tekintetben teljesen közvetlen okozati összefüggésre volna szükség. Ebben az ügyben végeredményben az amerikai vámpótlék vezetett a WTO szabályaival összeegyeztethetetlen közösségi banánbehozatali rendszer fenntartásához.
- 172 A felperesek előadása szerint az amerikai hatóságok megtorló intézkedések elfogadására irányuló szándéka és az érintett termékek listája teljes mértékben ismert volt. Lényegtelen, hogy bármely közösségi gazdasági szereplő érintett lehetett, és hogy az Amerikai Egyesült Államok rendelkezett-e a szóban forgó ágazatok kijelölésének jogával, vagy azzal, hogy a WTO szabályai által előírt vagy eltúrt más módon reagáljon.

- 173 Az alperesek tagadják bármely okozati összefüggés meglétét az állítólagos kár és az ő magatartásuk között. A vámpótlék nem az ő cselekvésükből, hanem az Amerikai Egyesült Államok egyoldalú fellépéséből következett, amelyből az érintett közösségi gazdasági szereplők körének meghatározása származott. Az amerikai hatóságok más termékeket is választhattak volna, nemcsak az akkumulátorokat, és egyébként e vámpótlék alól mentesítettek a Közösség néhány tagállamából származó terméket. Sőt, a vámemelést az amerikai kormány teljesen szabadon állapította meg.
- 174 Nem róható fel tehát a Közösségnek az, hogy az érintett gazdasági szereplőkre ilyen aránytalan terhet róttak ki. Egyébként a felpereseknek az állítólag őket ért hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó megjegyzései bizonyítják az alperesek magatartása és az állítólagos kár közötti okozati összefüggés hiányát.
- 175 Az, hogy valamely WTO-tag egy engedményt visszavon, az alperesek szerint nem automatikus, és nem kötelező. Így a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 1. és 2. pontjában szereplő eljárás – amennyiben a DSB ajánlásait vagy határozatait ésszerű határidőn belül nem hajtják végre – kompenzációs tárgyalásokat ír elő piacra lépési engedmények formájában.
- 176 Sőt, semmilyen, még közvetett kapcsolat sem áll fenn a banán-KPSZ és a felpereseknek a megemelt vám megfizetésére vonatkozó döntése között. A Közösség semmilyen jogi aktusa nem írt elő az Egyesült Államokba irányuló kivitel, vagy a kivitel új körülmények közötti folytatását, és nem zárta ki a behozatali ár újratárgyalásának, illetve a felperesek termékei máshová történő kivitelének lehetőségét.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 177 Nem lehet hivatkozni az EK 288. cikk második bekezdésében szereplő, a tagállamok jogában közös, általános elvekre annak alátámasztására, hogy fennáll a Közösség kötelezettsége a szervei magatartása bármilyen, akár távoli káros következményének orvoslására (lásd értelemszerűen a Bíróság 64/76. és 113/76., 167/78. és 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontját és a C-363/88. és C-364/88. sz., Finsider és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 1992., I-359. o.] 25. pontját, az Elsőfokú Bíróság T-201/99. sz., Royal Olympic Cruises és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. december 12-én hozott végzésének [EBHT 2000., II-4005. o.] 26. pontját).
- 178 Az EK 288. cikk második bekezdése által megkövetelt okozati összefüggés ugyanis kellően közvetlen oksági kapcsolat fennállását feltételezi a közösségi intézmények magatartása és a kár között (a fenti 177. pontban hivatkozott Dumortier és társai kontra Tanács egyesített ügyekben hozott ítélet 21. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-178/98. sz., Fresh Marine kontra Bizottság ügyben 2000. október 24-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3331. o.] 118. pontja, amelyet fellebbezést követően megerősített a Bíróság C-472/00. P. sz., Bizottság kontra Fresh Marine ügyben 2003. július 10-én hozott ítélete [EBHT 2003., I-7541. o.]).
- 179 Az bizonyára igaz, hogy az Amerikai Egyesült Államokat kérésére a DSB csak felhatalmazta arra, hogy vonja vissza a kedvezményeket a Közösségből származó termékek behozatalát sújtó vámok növelése útján, és nem kötelezte erre. Az amerikai kormány még e felhatalmazás megszerzését követően is megtartotta annak lehetőségét, hogy folytassa a Közösséggel szembeni vita rendezését, anélkül hogy megtorló intézkedéseket fogadna el a Közösséggel szemben.
- 180 Az amerikai kormány szintén a diszkrecionális jogkörének gyakorlása keretében határozott egyrészt a Közösségből származó akkumulátorok vámpótlékkal való sújtásáról – amely alól mentesítette a Közösség bizonyos tagállamaiból származó termékeket –, másrészt az érintett termékeket sújtó behozatali vám emelésének 96,5%-ban való rögzítéséről.

- 181 Mindazonáltal a vitatott közösségi banánbehozatali rendszer és a DSB-nek e rendszernek a WTO szabályaival való összeegyeztethetlenségének megállapításáról szóló határozata hiányában az Amerikai Egyesült Államok nem kérhetett és nem kaphatott felhatalmazást a DSB-től arra, hogy felfüggeszse vámengedményeit a Közösségből származó termékek esetében, olyan mértékben, ami megfelel az előnyök eltörlésének vagy gyengítésének a vitás közösségi rendszer fenntartásából eredő mértékével.
- 182 Ugyanis az amerikai gazdaság által a WTO szabályaival összeegyeztethetetlennek ítélt közösségi banánbehozatali rendszer miatt elszenvedett kár összege alapján határozta meg a DSB azt a kereskedelmi forgalmat, amelynek erejéig az amerikai kormány jogosult volt felfüggeszteni vámengedményeit a Közösség irányában.
- 183 E körülmények között az engedmények Közösséggel szembeni visszavonását – amely a behozatali vámpótlék formáját öltötte – úgy kell tekinteni, mint a WTO-megállapodásokkal összeegyeztethetetlen közösségi banánbehozatali rendszernek az alperes intézmények általi hatályban tartásának objektív következményét, a Közösség által elfogadott WTO vitarendezési rendszer normális és előrelátható lefolyása szerint.
- 184 Az Amerikai Egyesült Államok egyoldalú döntése e vámpótléknak a Közösségből származó akkumulátorokra vonatkozóan történő bevezetéséről tehát nem töri meg az okozati összefüggést az e vámpótlék bevezetése által a felperesnek okozott kár és az alperesek által fenntartott vitás banánbehozatali rendszer között.
- 185 Az alperes intézmények magatartása ugyanis szükségképpen kiváltotta a megtorló intézkedést az amerikai kormány részéről a vitarendezési egyetértéssel bevezetett és a Közösség által elfogadott szabályoknak megfelelően, így ezt a magatartást úgy kell tekinteni, mint a felpereseket az amerikai vámpótlék bevezetése miatt ért kár meghatározó okát.

- 186 Mielőtt még a DSB 1999. április 9-én engedélyezte volna az Amerikai Egyesült Államok számára a behozatali vámpótlék kivetését, az alperes intézmények tudatában voltak annak, hogy amerikai megtorló intézkedések várhatók.
- 187 Az Amerikai Egyesült Államok 1998. november 10-én közzétette a vámpótlékkal sújtani szándékozott közösségi eredetű termékek ideiglenes listáját, amely vámpótlék 100%-os mértékkel való későbbi kivetését 1998. december 21-én megerősítették.
- 188 1999. március 3-tól, amely időpontban a közösségi exportőrök terhére bevezették a behozandó áruk értéke 100%-ának megfelelő bankgarancia letételére vonatkozó kötelezettséget, az alperesek nem tudták a továbbiakban figyelmen kívül hagyni az Amerikai Egyesült Államok vámpótlék bevezetésére vonatkozó határozott szándékát. Nem maradhatott fenn kétség a különmegbízott 1999. április 9-i sajtóközleményét követően, amelyben bejelentette a vámpótlékkal sújtott termékek listáját.
- 189 Az alperesek által felhozott kifogások az okozati összefüggés szempontjából nem relevánsak, mivel hiányzik a vitatott banánbehozatali rendszer, és az alperesek szerint a felperesek által fizetendő vámpótlék között fennálló bármely kapcsolat, az akkumulátoraik amerikai piacon való forgalomba hozatali kötelezettsége, valamint a termékek ára újratárgyalásának, illetve azok más piacokra való kivitelének feltételezett lehetősége.
- 190 A kizárólag azon intézkedéseket érintő ilyen megfontolások, amelyeket a felperesek azért fogadhattak el, hogy kivonják magukat a vámpótlék fizetése alól, és csökkentsék a kereskedelmi káruk, nem teszik kérdésessé az alperesek magatartása és a felpereseket a vámpótlék bevezetése után ért kár közötti kellően közvetlen okozati összefüggés meglétét.

- 191 El kell fogadni a megkövetelt közvetlen okozati összefüggés fennállását egyrészt a közösségi banánimportot illetően az alperes intézmények által tanúsított magatartás, másrészt a felperesek az amerikai vámpótlék bevezetése miatt ért kár között.

A felpereseket ért kár rendkívüli és különleges jellegéről

– A felek érvei

- 192 A felperesek úgy vélik, hogy az őket ért kár rendkívüli és különleges jellege az alperes intézmények magatartása által megvalósított kettős diszkriminációból ered.
- 193 Először is a vámpótlék az amerikai hatóságok által összeállított egyedi listán szereplő, nagyon különleges gazdasági szereplői csoportot sújt.
- 194 A felperesek a megtorló intézkedésekkel büntetett többi vállalkozáshoz képest hátrányos megkülönböztetésben részesültek, mivel az amerikai kormány megtorló intézkedéseket bevezető határozatában szereplő 191,4 millió USD teljes összegének közel 6%-át csak ők viselik.
- 195 A felperesek mindenképpen hátrányos megkülönböztetés áldozatainak tekintik magukat nemcsak az ipari akkumulátorokat gyártó vállalkozásokhoz, hanem az összes közösségi vállalkozáshoz képest is, amennyiben mindannyian a szankciók potenciális alanyai voltak.

- 196 Másodsorban a felperesek hangsúlyozzák, hogy egy vállalkozás esetében nem tekinthető rendes kockázatnak az, hogy a gazdasági szereplő esetlegesen ki van téve annak a kötelezettségnek, hogy a tevékenységi területégtől eltérő ágazatban felmerült kereskedelmi vita miatt hirtelen prohibítív vámot fizessen a kiviteleire.
- 197 A felperesek hozzátézik, hogy a banán-KPSZ bizonyos szabályainak fenntartásához fűződő érdek nem minősíthető a Közösség alapvető közérdekű célkitűzésének, amelynek fontossága a bizonyos gazdasági szereplőket érő hátrányos következményeket igazolhatná.
- 198 Az alperes intézmények erre azt válaszolják, hogy ebben az ügyben nem állnak fenn a rendkívüli és különleges kár feltételei. Egyrészt a felperesek amerikai piacon elfoglalt helyzete a tagállamok egyoldalú jogi aktusai, illetve a Közösség és az Amerikai Egyesült Államok közötti megállapodások miatt bármikor módosulhatott. Másrészt az amerikai intézkedésekkel érintett gazdasági szereplők köre nem annyira korlátozott, hogy a kárukat rendkívülinek és különlegesnek lehetne tekinteni.
- 199 Egy magánszemély kára csak akkor lenne rendkívüli és különleges, ha az az illetőt a többi gazdasági szereplőhöz képest különlegesebben, vagy másként és súlyosabban sértené (a Bíróság 59/83. sz., Biovilac kontra EGK ügyben 1984. december 6-án hozott ítéletének [EBHT 1984., 4057. o.] 28. pontja). Márpedig az amerikai vámpótlék éppen ellenkezőleg, ugyanolyan mértékben sújtott minden, a Közösségből származó akkumulátorokat az Egyesült Államokba kivivő exportőrt.
- 200 Ha a Bíróság emlékeztet is bizonyos felelősségre, amelyet a jogszerűen elfogadott jogi aktusok miatt bizonyos gazdasági szereplők által viselni kényszerült aránytalan veszteségek vetnek fel (a fenti 157. pontban hivatkozott De Boer Buizen kontra

Tanács és Bizottság ítélet 17. pontja), akkor a vizsgált ügytől eltérően mindenekelőtt a kereskedelmet korlátozó, a Közösség által elfogadott jogi aktusról lenne szó. A szóban forgó vállalkozások csak az ugyanazon termékek más forgalmazóihoz képest viselt aránytalan vagyoni kár esetében kaphatnának kártérítést.

- 201 Az amerikai behozatali vámok emelésének az előzetes értesítést követő öt hónap elteltével történő bevezetése nemcsak azért nem minősíthető rendkívüli eseménynek, mert a WTO-megállapodások, sőt, 1947 óta a GATT XXVIII. cikke értelmében a GATT is lehetőséget nyújt a vámok módosítására, hanem azon tény miatt is, hogy a különböző kereskedelmi védelmi eszközök a vámok növelése révén azonos módon működnek.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 202 Azon károk, amelyek a gazdasági szereplőket a közösségi intézmények eljárása miatt érhetik egyrészt abban az esetben rendkívüliek, ha meghaladják az érintett ágazat tevékenységéhez fűződő gazdasági kockázatok korlátait, másrészt akkor különlegese-
sek, ha a gazdasági szereplők egy meghatározott csoportját aránytalanul érintik más gazdasági szereplőhöz képest (lásd a fenti 80. pontban hivatkozott Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. április 28-án hozott ítélet 155. pontját és a fenti 89. pontban hivatkozott Afrikanische Frucht-Compagnie és Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet a 151. pontját).

- 203 A jelen esetben nem bizonyított, hogy a felpereseket a közösségi banánbehozatali rendszer WTO-megállapodásokkal való összeegyeztethetlensége miatt az export-
őri tevékenységéhez fűződő kockázatok határát meghaladó kár érte volna.

- 204 Igaz, hogy a WTO-t létrehozó egyezmény célja – amint azt preambuluma is említi – integrált multilaterális kereskedelmi rendszer bevezetése, amely rögzíti a korábbi kereskedelem liberalizálási erőfeszítések eredményeit.
- 205 Meg kell azonban állapítani, hogy a vámengedmények felfüggesztésének lehetősége – amely intézkedés a WTO-megállapodásokban szerepel, és a jelen esetben is felmerült – a nemzetközi kereskedelem jelenlegi rendszerében rejlő nehézségek egyike. Ennélfogva ezt a nehézséget valamennyi piaci szereplő, amely úgy dönt, hogy termékeit a WTO valamely tagjának piacán értékesíti, kénytelen elviselni.
- 206 Amint azt maguk a felperesek állították, a választottbíróóság 1999. április 9-i határozata hangsúlyozta, hogy az ideiglenesség – amelyet a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 1. pontja fűz az engedmények felfüggesztéséhez – jelzi, hogy annak célja az érintett WTO-tag ösztönzése a DSB ajánlásainak és határozatainak betartására.
- 207 Ezenkívül a vitarendezési egyetértés – amely nemzetközi jogi okmányt megfelelő közzétételi intézkedésekkel hirdettek ki, hogy biztosítsák annak ismeretét a közösségi piaci szereplők számára – 22. cikke 3. pontjának b) és c) alpontjából következik, hogy a WTO panaszos tagja az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztését más ágazatokban is alkalmazhatja, mint amelyben a vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület megállapította az érintett tag jogsértését, akár ugyanazon, akár más WTO-egyezmény alapján.
- 208 Így a felperesek tévesen hivatkoznak arra, hogy egy teljesen más ágazatban zajló jogvita eredményeként harmadik ország részéről megtorló intézkedések alkalmazásának lehetősége nem tekinthető rendes kockázatnak.

- 209 Ebből következik, hogy azok a kockázatok, amelyeknek az akkumulátorok felperesek általi forgalmazása az amerikai piacon ki volt téve, nem tekinthetők idegennek a nemzetközi kereskedelem szervezettségének jelenlegi állapotában szokásos kockázataitól.
- 210 Egyébként beadványaikban maguk a felperesek állítják, hogy az Amerikai Egyesült Államokkal eredetileg 3,5%-os csökkentett arányú behozatali vám formájában megállapodott vámengedmények nem megváltoztathatatlan jellegűek.
- 211 A jelen körülmények között tehát nem lehet rendkívülinek minősíteni a felperesek ért kárt.
- 212 E megállapítás elegendő bármilyen kártérítéshez való jog kizárásához. Nem szükséges tehát, hogy az Elsőfokú Bíróság a kár különleges jellegére vonatkozó feltételről határozzon.
- 213 Ebből következik, hogy a felpereseknek a Közösség szerződésen kívüli felelősségének rendszerén alapuló kártérítési kérelmét – a Közösség szervei jogellenes magatartásának hiányában – el kell utasítani.
- 214 Az előző érvek összességéből következik, hogy a keresetet – mint alaptalant – el kell utasítani.

A költségekről

- 215 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 216 Mivel a felperesek pervesztesek lettek, ezért a két alperes intézmény kérelmének megfelelően kötelezni kell őket – saját költségeiken túl – a Tanács és a Bizottság költségeinek viselésére is.
- 217 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első bekezdése alapján az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket.
- 218 Ebből következően a Spanyol Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (nagytanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

- 2) **Az Elsőfokú Bíróság kötelezi a felpereseket – saját költségeiken túl – a Tanács és a Bizottság költségeinek viselésére.**
- 3) **A Spanyol Királyság maga viseli saját költségeit.**

Vesterdorf

Lindh

Azizi

Pirrung

Legal

García-Valdecasas

Tiili

Cooke

Meij

Vilaras

Forwood

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. december 14-i nyilvános ülésen.

E. Coulon

hivatalvezető

B. Vesterdorf

elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér	II - 5400
A jogvita alapját képező tényállás	II - 5407
Eljárás	II - 5415
A felek kérelmei	II - 5417
Az elfogadhatóságról	II - 5418
Arról, hogy a keresetlevél nem felel meg az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontja előírásainak	II - 5419
A felek érvei	II - 5419
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5420
Az Elsőfokú Bíróság hatásköréről	II - 5421
A felek érvei	II - 5421
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5422
Az ügy érdeméről	II - 5424
A Közösség szervei jogellenes magatartása miatti felelősségéről	II - 5424
A felek érvei	II - 5425
– Az alperes intézményeknek felrótt jogsértések	II - 5425
– Az alperesek által állítólag megsértett szabályok jogi jellegéről	II - 5428
– Az állítólagos sérelmek súlyosságáról	II - 5429
	II - 5457

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5430
– A WTO szabályaira való hivatkozás lehetőségére vonatkozó előzetes kérdésről	II - 5430
– A WTO keretében vállalt különleges kötelezettség végrehajtásának szándékára vonatkozó kivételről	II - 5432
– A WTO-megállapodások meghatározott rendelkezéseire való kifejezett utaláson alapuló kivételről	II - 5438
A tagállamok szerződésen kívüli felelőssége rendszerének analógia útján történő alkalmazásáról	II - 5440
A Közösségnek a szervei jogellenes magatartásának hiányában fennálló felelősségéről	II - 5441
A Közösségnek a szervei jogellenes magatartásának hiányában fennálló szerződésen kívüli felelősségének elvéről	II - 5441
– A felek érvei	II - 5441
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5442
A tényleges és bizonyos kár fennállásáról	II - 5443
– A felek érvei	II - 5443
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5444
A felpereseket ért kár és az alperes intézmények magatartása közötti okozati összefüggésről	II - 5445
– A felek érvei	II - 5445
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5447
A felpereseket ért kár rendkívüli és különleges jellegéről	II - 5450
– A felek érvei	II - 5450
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 5452
A költségekről	II - 5455